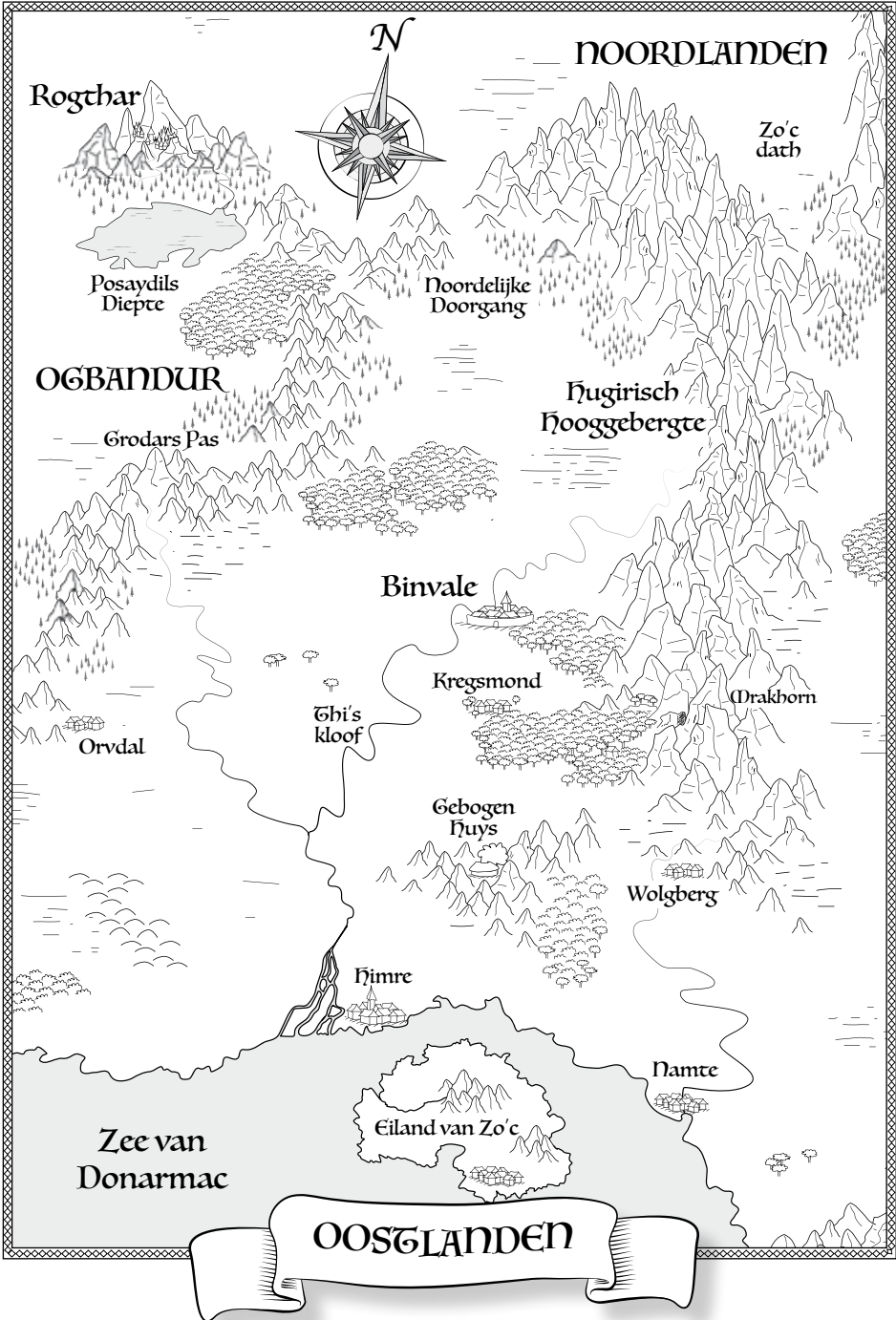

Schaduwland

De Oostpoort

J.B. Timber

Schaduwland
De Oostpoort

Uitgeverij
de
Pareltuin

.1.

Schilderles

Romme gaf een harde trap tegen de schildersezels. Het was het laatste uur van school en in het lokaal stonden twintig schildersezels. Zijn klasgenoten waren geconcentreerd bezig achter hun ezels en schilderden de mooiste landschappen. Dat was tenslotte ook de opdracht. Regelmatig kwam de leraar langs en knikte bewonderend als hij een schilderij mooi vond. Soms bleef hij even staan babbelen of gaf wat aanwijzingen, maar nooit bij Romme.

Romme haatte schilderen en wilde hier helemaal niet zijn.

Hij zuchtte. Het hoorde bij zijn vakkenpakket. Hij had gekozen voor vakken die hem het meest interesseerden en waar hij tenminste nog een beetje goed in was, maar dat waren er niet veel. Omdat hij van de natuur hield had hij biologie gekozen, maar dat was saaier dan hij van tevoren had gedacht. Sporten kon hij ook wel redelijk. Hij had een goed balgevoel en was best snel en sterk, maar de beste was hij nooit. Hij behoorde nooit tot de allerbesten, waarschijnlijk ook omdat hij nooit écht zijn best deed.

Eigenlijk was Romme overal heel gemiddeld in, een gewone jongen die nergens echt in uitblonk. Hij was van gemiddelde lengte, was niet te dik en zeker niet te dun. Hij zag er redelijk goed uit, tenminste, dat zeiden de meiden van zijn klas soms. Ze vonden dat zijn donkerblonde haar lekker rommelig zat en dat zijn bruine ogen bijna net zo donker waren als die van Josef. Het

kon hem eigenlijk niet schelen. Het maakte hem niet zo veel uit wat anderen van hem vonden. Hij wilde 'zijn eigen man' zijn. Dat wilde hij als klein kind al, had zijn moeder hem eens verteld. Zo eigenwijs als een zak spruitjes, noemde ze hem soms als hij weer eens iets op een andere manier wilde doen dan zij of dan zijn vader. In ieder geval kon nooit iemand hem ervan betichten een meeloper te zijn. Hij dacht zelf wel na over wat hij vond en waarom hij dingen wel of niet moest doen. Deden maar meer mensen dat, vond hij.

Het enige waarvan Romme echt vond dat hij het zelf helemaal fout had gedaan, was kiezen voor het vak kunst. Dat was een vergissing. Van tevoren had hij gedacht dat het niet alleen maar over schilderen en tekenen zou gaan, maar dat ook beeldhouwen en houtsnijden uitgebreid zouden worden behandeld. Dat was dus niet zo. Zeker dit jaar was het alleen maar de schilderkunst die aan bod kwam, en dat interesseerde hem dus echt totaal niet. Zelf schilderijen of tekeningen maken was helemaal niet aan hem besteed. Maar ja, dat was wel wat hij nu moest doen, en goed ook. Want als hij hier een onvoldoende voor haalde, zou hij nog wel eens kunnen blijven zitten en die kans werd met de minuut groter. Snel zette hij zijn schildersezal weer op zijn plek.

Amara keek hem woedend aan.

'Ben je wel helemaal normaal?' siste ze. 'Je trapte dat ding bijna tegen me aan. Dan was mijn schilderij mooi verpest. Sukkel.'

'Sorry,' antwoordde Romme. 'Was heus niet mijn bedoeling.'

Amara kon wel geweldig schilderen en haar schilderij was al bijna af. Een prachtig landschap met weilanden, molens, koeien en schapen en wat treurwilgen langs een rechte sloot. Een typisch Hollands tafereel.

Op het doek van Romme stonden een heleboel groene streepjes die gras moesten voorstellen en een aftandse boom, wat eigenlijk

niet meer was dan een rechte bruine streep met wat bolletjes donkergroen eraan vast. Met een zucht doopte hij zijn kwast weer in het potje water, roerde hem schoon en droogde hem aan een vuile doek. Misschien kon hij een paadje maken door het gras. Hij doopte zijn kwast in de grijze verf, mengde het met een beetje bruin en trok een wiebelende streep over de groene onderkant van zijn schilderij.

Het leek helemaal nergens op. Aargh, dit was toch geen paadje. Dit was nog niet eens een mislukte stoep. Het was gewoon grijs geklieder.

Hij zette nog een wiebelende streep in een poging het te herstellen, maar die maakte het nog erger. Het schilderij was nu helemaal verpest en met een woedende zwiep van zijn kwast klodderde hij grijs op plekken waar het helemaal niet hoorde. Op de boom zaten nu grijze vlekken en de lucht zag eruit alsof er een reiger overheen gescheten had.

Hij sloeg nog een keer met zijn kwast. Een diepe kras sneed de boom in tweeën.

‘Ach, stik toch allemaal,’ riep hij woedend en zonder erbij na te denken stak hij zijn kwast door het doek. Hij pakte het doek met de kwast er nog in van de ezel, sloeg het stuk op de grond en smeed het aan de kant. Woedend stampte hij tussen de ezels door naar de deur van het klaslokaal.

‘Romme!’

De stem van meester Kemper sneed door het lokaal waar het ondertussen muisstil was geworden.

Zijn klasgenoten keken hem verbouwereerd aan. Sommigen waren zo geschrokken van zijn uitbarsting dat ze huilden. Aya had haar kwast laten vallen en Sander kneep zonder dat hij het in de gaten had zijn tube okergele verf leeg op de grond.

Niemand zei iets.

Meester Kemper liep met grote passen naar Romme toe.

‘Wat is er met jou aan de hand?’ Hij spuugde van woede.

Meester Kemper was een magere man met een scherp gezicht. Hij was furieus en zijn ogen schoten vuur.

‘Hoe haal je het in je hoofd zo agressief om te gaan met ons materiaal? Ik...ik... Ga naar de directeur en blijf daar tot ik er ben. Ga weg!’

Met gebalde vuisten draaide Romme zich om. Hij was zo kwaad.

Romme stormde de klas uit en smet de deur achter zich dicht. Hij rende door de gang en gooide de deur naar de toiletten open. Er was gelukkig niemand.

Snel draaide hij de koude kraan open en gooide wat water in zijn gezicht. Hij nam een paar grote slokken water uit de kraan en langzaam voelde hij zijn woede wegzakken. Hij snapte het niet. Waarom was hij nou weer zo verschrikkelijk kwaad geworden?

Romme keek naar zijn spiegelbeeld in de rechthoekige spiegel boven de wasbak. Een heel gewone jongen, niets aan de hand. Een gewoon T-shirt, donkerblond rommelig haar en bruine ogen. En een leren koordje om zijn nek waaraan een houten hanger hing. Dat had hijzelf gemaakt, met zijn zelfgesmede mes.

Wat het moest voorstellen wist hij zelf niet, maar het was een prachtige vorm en hij had het gemaakt van een heel donker stuk hout dat hij in het bos had gevonden.

Hij keek even naar de hanger. Die leek nog het meest op een boom, maar soms zag hij er een verzameling wapens in. Dan weer een soort tas en soms iets wat hij voor zijn gevoel zou moeten herkennen, maar niet deed. Meestal was het gewoon een mooi, gestileerd houtsnijwerk. Het was het mooiste wat hij ooit gesneden had. Hij had het nu twee jaar en sinds hij het had gemaakt hing het om zijn nek.

Als ze daar nou gewoon in hadden lesgegeven bij kunst; hout-

snijden of steenhouwen of boetseren ofzo. Dan was hij vast niet zo belachelijk boos geworden. Hij haalde nog eens diep adem en draaide zich om naar de deur. Het ging weer en vol berouw rechtte hij zijn rug. Hij zou beginnen met zijn verontschuldigen aan te bieden en daarna zou hij zonder morren zijn straf accepteren. Hopelijk werd hij niet geschorst.

Het was bijna zes uur. Romme haastte zich; hij moest een doek hebben. En kwasten en ook verf.

Hij had de hele middag in het kantoor van de directeur moeten blijven en natuurlijk tot zijn grote schaamte moeten vertellen waarom hij door meester Kemper de klas was uitgestuurd. De directeur had hem slechts nors en zwijgend aangekeken en niets gezegd. Het duurde eindeloos voordat meester Kemper eindelijk was verschenen. Het resultaat was dat Romme drie dagen moest nablijven en, dat was hij dus nu aan het regelen, dat hij er zelf voor moest zorgen dat zijn schilderij morgenochtend klaar was. Hij moest maar zien hoe hij aan een schildersdoek, verf en kwasten zou komen.

Rennend door de winkelstraat probeerde hij het winkelend publiek te ontwijken. 'Sorry,' riep hij voor de zoveelste keer toen hij alweer tegen de schouder van een tegemoetkomende persoon botste.

Hij schoot tussen twee heren door, ontweek een dikke dame met haar hondje in een tas en sprong rakelings langs een groepje scholieren. 'Hé, doe effe normaal,' riepen ze hem na.

Hij mompelde een verontschuldiging en rende door. Had hij maar meer tijd gehad, dan kon hij naar een goedkopere winkel. Het navigatiesysteem op zijn telefoon gaf aan dat hij daar pas ver na sluitingstijd zou aankomen. Nu kon hij alleen nog naar Art & Co in de stad, dat zou hij net kunnen redden.

Nog enkele straten, dan was hij er. Bij de eerstvolgende steeg de hoek om, daarna na vijftig meter naar links de gracht op en aan het einde over de brug.

Daar was de steeg. Hij keek op zijn telefoon, nog enkele minuten. Hijgend rende hij door. Hij kon bijna niet meer, maar hij moest een doek hebben. Anders werd hij alsnog geschorst.

In de verte klonk een kerkklok. Nee, dat kon niet, het was nog geen zes uur. De klok beierde door. Aan het einde van de steeg stopte Romme met rennen. Het had geen zin meer, hij was te laat. Verslagen leunde hij met een hand tegen de muur en hijgde zwaar uit. Hij moest even op adem komen.

Uiteindelijk draaide hij zich om en slofte terug de steeg in. Vaal licht bescheen hem vanuit een naaigarniturenwinkeltje en even verderop flikkerde een oud uithangbord boven een etalageruit. Er recht tegenover kwam een man uit een smalle, donkere deur. Hij draaide de sleutel in het slot al om toen Romme er langsleiep.

Onbewust keek Romme naar de man, toen zijn oog viel op de woorden op de deur: "Gebroeders Van Sandt, Kunstschildersattributen sinds 1834, niet van deze wereld".

Dat was apart. Dit winkeltje had hij helemaal niet gezien op zijn telefoon. Romme aarzelde niet en stapte snel op de man af.

'Mijnheer, ik weet dat het al zes uur is, maar kunt u me helpen? Ik moet voor school een schilderij maken en ik heb geen spullen. Het moet morgen af zijn.'

De man keek naar hem op. Hij was behoorlijk oud en had de uitstraling van iemand die jaren te lang in een Engels antiquariaat werkte. Hij had een erg kromme neus en ook zijn rug was gebogen. Maar zijn ogen keken Romme helder aan en heel even leek het alsof de oude man een beetje schrok, maar toen knikte hij. Hij draaide de grote sleutel weer om en duwde tegen de deur die krakend open ging.

Romme volgde de man naar binnen.

De winkel was klein en erg donker. Aan weerskanten stonden eikenhouten kasten met de meest uiteenlopende artikelen erin. Schetsboeken, schrijfpennen, penselen, inkt, kwasten, tubes verf, paletten, attributen om na te schilderen... Je kon het zo gek niet bedenken of het lag er.

Romme liep langs een kast waarin een opgezette zwarte vogel stond. Er lag een oud boek met een metalen slot waaruit een ouderwetse sleutel stak. De vergeelde schedels die ernaast lagen bezorgden hem een lichte huivering.

De kromgebogen oude man schuifelde ondertussen naar de achterkant van de winkel. Hij liep langs een kleine tafel met daarop een houten geldkistje. Naast de tafel ontdekte Romme enkele schildersezels tegen de muur. Er hoog boven was een plank bevestigd met een enorme hoeveelheid rollen canvasdoek en houten latten om de frames van te maken.

‘Toch nog...,’ kraakte de stem van de oude man die met zijn hand naar een krukje reikte dat half onder een tafeltje uitstak. Hij schoof het in de richting van de plank en probeerde er bovenop te klimmen. ‘Ach ach,’ zei hij hoofdschuddend. ‘Zo jong. Maar is het zeker? Dadelijk checken. Ach ach.’

Romme begreep niet wat de man aan het mompelen was, maar hij hoopte maar dat hij zou opschieten. Hij wilde snel weg uit deze griezelige winkel.

Eindelijk stond de oude man op het krukje.

Zijn hand reikte naar de plank terwijl hij wankelend zijn evenwicht probeerde te houden. Op het moment dat zijn gerimpelde hand de plank eindelijk vast had, draaide de eigenaar van het winkeltje zijn hoofd schuin naar Romme en keek hem vragend aan.

‘Zegt u maar welke maat u wilt hebben, dan maak ik het voor u.’

Het duurt slechts een ogenblik... ach ach ach.'

'Eh... ik wil graag een doek van ongeveer zestig bij vijftig centimeter. Dat is wat de school altijd gebruikt, zei meester Kemper.'

De man zei niets terug. Hij pakte slechts enkele latten van de plank en liet deze kletterend op de grond vallen. Zijn volgende greep boven de plank resulteerde in een donker, dik canvas doek. Met een doffe plof landde het naast de latten op de stoffige vloer. Romme twijfelde of dit doek niet veel te donker zou zijn, maar hij hield zijn mond. Hij wilde zo snel mogelijk weg.

Terwijl de man met het doek en de latten door een klein deurtje verdween dat half achter de schildersezels was verstopt, liep Romme onrustig door de winkel, maar de man had de waarheid gesproken. Binnen een mum van tijd was hij terug met een strakgespannen schildersdoek in zijn handen. Het was echt een stuk donkerder dan het doek op school, maar dat maakte vast niet uit. Het doek verdween toch achter de verf.

'Ach ach..., zo jong,' mompelde de oude man terwijl hij het doek naast de toonbank zette. Hij keek Romme strak aan.

'Neem wat mee dat u heeft gebruikt om het schilderij te maken,' zei hij. 'Dat is belangrijk, anders komt u niet terug.'

Romme snapte er niets van. Wat bedoelde hij?

'Wacht.' De oude man pakte een penseel uit een glazen vitrine. 'Deze krijgt u van mij.'

Hij schuifelde terug naar de toonbank en legde het penseel voor zich neer. 'Een haar is voldoende, een haar van dit penseel. Als u dat altijd bij u draagt, dan kan het. Wacht, ik help u.'

De stokoude handen van de man pakten het penseel weer op en met een snelle ruk trok hij er een haar uit. 'Mag ik uw hanger even zien?'

'Eh...?' stotterde Romme verbaasd. Wat wilde die man toch?

De man stak zijn handen al uit en reikte naar het houtsnijwerkje dat aan een leren koord om Rommes nek hing. Hij leunde voorover en pakte de hanger heel voorzichtig beet. Zijn oude gezicht was nu op nog geen vijf centimeter van Rommes borst en Romme voelde zich erg ongemakkelijk met de situatie. Hij wilde juist naar achteren stappen toen de man met zijn ogen knipperde en knikte.

‘Geen twijfel mogelijk. Hogardhout, ach ach. Het staat werkelijk te gebeuren.’ Hij keek Romme plotseling recht aan. ‘Draagt u dit altijd?’

Romme knikte aarzelend.

‘Wat is er? Waarom doet u zo vreemd? Mag ik alstublieft betalen en mijn doek mee?’

‘Als u terug wilt komen is het belangrijk dat u iets mee heeft waarmee u uw schilderij heeft gemaakt. Het wordt een prachtig schilderij, dat belooft ik u. Het zal het mooiste schilderij zijn dat u ooit zult maken, het doek helpt u. Geloof me. Draag iets bij u waarmee u het maakt, voor altijd. Uw terugkomst hangt ervan af!’

Romme wilde hier helemaal niet terugkomen. Echt nooit meer.

‘Ik wil gewoon mijn doek,’ zei hij ferm. ‘En een kwast en een penseel en wat tubetjes verf, meneer. Dat is toch niet zo ingewikkeld? Ik...’

Beschaamd keek Romme de oude man aan toen hij hoorde hoe brutaal hij deed. ‘Sorry, dat was niet de bedoeling, ik vind het heel aardig van u dat ik na sluitingstijd nog iets mag kopen bij u. U helpt me echt.’

De oude man knikte. ‘Ik begrijp het, het is ook allemaal wat. Ach ach. Wacht, laat me deze haar van de penseel aan uw hanger vastmaken, dan kunt u daarna wat tubes verf uitzoeken. Welke kleuren heeft u nodig?’

Terwijl de man met zijn ketting frunnikte en de haar van het penseel eraan bevestigde, noemde Romme de kleuren op die hij

nodig had. Hij had geen idee of de man alle kleuren had gehoord, maar dat maakte hem niet uit. Hij wilde nu eindelijk weg uit deze vreemde winkel. Hij moest nu echt zijn schilderij gaan maken.

Toen de oude man naar de kast met verftubes liep, bekeek Romme snel zijn spiegelbeeld in een glimmend kannetje. Zijn hanger hing gewoon nog keurig om zijn nek.

Heel even was hij bang geweest dat de oude, knokige handen zijn houtsnijwerk zouden hebben gestolen, maar niets was minder waar. De bovenkant van zijn hanger was heel kunstig voorzien van een gevlochten en geknoopte penseelhaar. Alsof het er echt bij hoorde, er onderdeel van was.

De man kwam terug en liet een handjevol kleine verftubes op de toonbank vallen. Romme zag dat hij geen enkele kleur vergeten was en één voor één verdwenen de tubes in een bruine papieren zak. De oude man pakte het penseel waarvan nu een haar aan Rommes ketting hing.

‘Niet vergeten om uw schilderij te vervaardigen met dit penseel,’ zei de man terwijl hij hem omhoog hield. ‘Ik geef u ook een kwast mee voor de grovere achtergronden, maar de details moet u met het penseel aanbrenge!’

Romme knikte en pakte zijn betaalpas. ‘Hoeveel krijgt u van me? Ik hoop maar dat het niet te duur is?!’

De man schudde langzaam zijn hoofd.

‘U hoeft nu niets te betalen. Ach ach.’

Hij schuifelde achter de toonbank vandaan en stopte het doek en de bruine papieren zak in Rommes handen en duwde hem naar de deur.

‘Ga nu, en wanhoop niet. Er is hulp.’

. 2 .

het schilderij

Het doek helpt u, had de man in het winkeltje van Gebroeders Van Sandt gezegd en er was geen woord van gelogen. Wat een superdoek. Hij had het op zijn bureau gezet zodat hij staand kon schilderen, net zoals ze in de klas hadden gedaan.

De verf kwam precies waar hij het wilde hebben en tot laat in de avond schilderde hij door. Eigenlijk moest hij allang naar bed, maar hij kon niet stoppen. De donkere kleur van het doek verdween helemaal achter de olieverf die in de prachtigste kleuren leek te verschijnen. Met de kwast had hij een waanzinnig mooie achtergrond kunnen maken en nu gebruikte hij het penseel. Het werd echt het allermooiste schilderij dat hij ooit had gemaakt. Misschien zelfs wel het mooiste dat hij ooit had gezien. Het schilderij leek bijna tot leven te komen.

Hij maakte een bosachtig landschap, met heuvels en in de verte een klein stadje met woningen die prachtige, met rode dakpannen bedekte daken hadden. Er was ook een groter gebouw met een plein ervoor en om het stadje stond een hoge, dikke stadsmuur.

Hij schilderde hoge bergen met besneeuwde toppen; heel klein, alsof ze heel ver weg stonden. Hij schilderde zo veel bomen dat het een heel dicht woud leek. Hij creëerde een meertje met een kleine waterval. Er in de buurt stond een houthakkershuisje, half verscholen in het bos en niet veel verder kwam nog een dorpje.

Waarom hij schilderde wat hij schilderde wist hij niet, maar

alles leek zo ontzettend te kloppen. Vlak achter de bomen van het woud, in een hoek van het schilderij, was een donkere plek ontstaan, alsof er een gat in het landschap zat. Op de een of andere manier kon hij het niet overschilderen. Het was er gewoon.

Vlak voor middernacht viel Romme tevreden in slaap. Zijn moeder was twee uur geleden nog even komen kijken om te zeggen dat ze naar bed ging en hij ook moest gaan slapen, maar hij had geantwoord dat het schilderij echt af moest, anders zou hij diep in de problemen komen. Zijn moeder had verdrietig geknikt en was weer naar beneden gegaan. Ze had niet naar het schilderij gekeken. Ze was nog steeds zo teleurgesteld.

Opgewonden liep Romme de volgende ochtend de gang door naar het kantoor van de schooldirecteur. Hij had het schilderij in kranten gewikkeld. Dan kon hij het echt een beetje presenteren. Hij was er zo trots op dat het zo goed was gelukt!

Hij klopte op de deur van het kantoor en de directeur deed open. Meester Kemper was er ook al en stond met zijn armen over elkaar bij het raam.

‘Zet hem daar maar neer, Romme,’ zei de directeur. ‘Laat maar zien of je nu eindelijk je best hebt gedaan.’

Ze moesten eens weten, dacht Romme en hij zette het schilderij op de bank die de directeur had aangewezen. Snel verwijderde hij de kranten. ‘Tadaa,’ zei hij triomfantelijk.

Meester Kemper en de directeur waren met stomheid geslagen. Ze zeiden niets, maar staarden naar het schilderij. Na een tijdje keken ze elkaar aan en schudden hun hoofd.

‘Neem je ons in de maling? Heb je dan helemaal geen respect?’

Romme begreep er niets van. ‘W-wat bedoelt u?’ vroeg hij geschrokken. ‘Is het niet goed?’

‘Niet goed?’ snauwde meester Kemper. ‘Niet goed? Dit zou het

allermooiste schilderij zijn wat ooit door een leerling van onze school zou zijn gemaakt.'

'Maar... ik heb dit echt zelf...,' stotterde Romme.

Meester Kemper liet hem niet uitpraten. 'Alleen is dit schilderij niet door een leerling van deze school gemaakt, en al helemaal niet door jou. Jij hebt nog nooit een fatsoenlijk werk afgeleverd en dan denk je dat we dit geloven? Vertel, wie heeft het gemaakt, want dat is een ware kunstenaar. Het was zeker wel duur? Om te kopen? Of is het tweedehands? Nou?!'

Romme deed een pas achteruit toen zijn meester wel heel erg dichtbij kwam.

'Ik... eh... U kunt het aan mijn moeder vra...,' wilde Romme zeggen, maar slikte die opmerking halverwege weer in. Zij had het schilderij helemaal nooit gezien.

Meester Kemper ijsbeerde door het kantoor, terwijl de school-directeur voorovergebogen het schilderij nauwkeurig bekeek. 'Waarom is het niet gesigneerd?'

Romme keek bedremmeld. Daar had hij inderdaad niet aan gedacht, dat had natuurlijk wel gemoeten. Maar ja, het was al middernacht toen hij klaar was. Hij was het echt vergeten.

'Het is natuurlijk niet gesigneerd zodat meneer hier ermee kon scoren. Zodra hij het schilderij weer mee naar huis neemt gaat het terug naar de echte maker die hem aan een galerie verkoopt, nadat hij het gesigneerd heeft. Ik vind het echt misselijk van je, Romme. Ik had dit niet verwacht. Hoe durf je een werk van een ander te laten zien alsof het van jezelf is?!

Neem het doek maar weer mee naar huis, Romme.'

De schooldirecteur keek hem streng aan. 'Je bent tot nader order geschorst. We zullen je moeder bellen dat we je naar huis sturen. Is ze thuis?'

Verdrietig schudde Romme zijn hoofd. Ze was werken. Zijn

moeder werkte in het ziekenhuis en had nu vroege dienst. Dat betekende dat ze al om vijf uur moest beginnen. Ze werkte erg veel de laatste jaren. Dat gaf op zich niet en hij snapte het wel; sinds zijn vader weg was moest ze het allemaal alleen doen. Maar nu had hij het toch wel fijn gevonden als ze thuis was geweest.

Hij keek de directeur recht in de ogen en zei hem dat hij het schilderij echt zelf gemaakt had, maar de directeur wees hem slechts de deur. 'Verdwijn,' zei hij en hij gaf het schilderij terug aan Romme. 'Dit willen we hier nooit meer zien.'

Zonder een woord te zeggen stapte Romme het kantoortje uit. Hij had alles goed gedaan. Hij had precies gedaan wat ze wilden en nu werd hij dáárom geschorst. Belachelijk. Hij kon er toch ook niets aan doen dat het zo mooi geworden was. Waarom geloofden ze hem niet? Mopperend en vloekend liep hij naar huis.

Toen hij eindelijk thuis was, zette hij het schilderij in zijn kamer en kleepte zich uit. Dat was het enige voordeel. Niemand in zijn klas had kunnen merken dat hij niet gedoucht had vanmorgen. Omdat hij zo lang was doorgegaan met schilderen, had hij zich behoorlijk verslapen. Zijn moeder was al lang naar haar werk geweest en had hem niet kunnen roepen. Om nog op tijd te kunnen komen, had hij douchen maar overgeslagen.

Nu stond Romme uitgebreid onder de douche en na een half uur zette hij de kraan eindelijk uit. Met een grote grijze handdoek droogde hij zich af en liep naar zijn kamer.

Hij bekeek het schilderij op zijn bureau. Het was echt heel mooi. Het leek bijna een foto zo scherp en gedetailleerd was het. Hij keek er nog eens goed naar. Dat hutje was zo mooi geworden en het meertje, hij zou er zo in willen duiken.

Hij knoopte de handdoek om zijn middel en zocht naar het penseel. Als dit schilderij ervoor zorgde dat hij geschorst werd en zijn schoolcarrière misschien nu al was afgelopen, kon hij het later

misschien nog verkopen. Meester Kemper en de schooldirecteur vonden het tenslotte het mooiste wat er ooit door een leerling was gemaakt, dus zou hij er vast wat geld voor kunnen vragen bij een galerie ofzo. Dan moest het alleen wel gesigineerd zijn natuurlijk.

Hij schoof wat papier op zijn bureau aan de kant, tilde het schilderij op om er achter te kijken, maar hij zag het penseel nergens. Alleen zijn mes lag er. Zijn prachtige mes dat hijzelf had gesmeed. Het was zijn allerliefste bezit, het deed hem altijd denken aan zijn vader.

Hij keek nog eens om zich heen om te zien of het penseel ergens op de grond lag, maar het was echt nergens te bekennen. Hij haalde zijn schouders op. Ik kan mijn naam natuurlijk ook gewoon in de verf krassen, bedacht hij. Dat is misschien juist nog bijzonderder.

Hij legde het schilderij plat op zijn bureau, schuin over zijn laptop en met zijn mes in zijn linkerhand kraste Romme zijn voornaam rechtsonder in de verf op het doek. Niet te diep, het doek mocht niet stuk, maar wel hard genoeg dat het leesbaar was.

Hij kraste de laatste letter. Het laatste streepje van de 'e' was aan de beurt en voorzichtig zette hij de punt van zijn scherpe mes op het doek. Hij kraste weer gemakkelijk door de verf en toen het streepje was gezet, trok Romme zijn mes terug. Tenminste, dat probeerde hij, maar het ging niet.

Hoe hij ook zijn best deed, de punt kwam niet los.

Vorzichtig plaatste hij zijn andere hand tegen het schilderij om tegendruk te kunnen geven en zo zijn mes met wat meer kracht te kunnen lostrekken. Maar in plaats van tegendruk van het doek ondervond zijn hand helemaal geen weerstand. Hij schoof er juist doorheen. Het doek scheurde niet, zijn hand verdween gewoon.

Geschrokken trok hij zijn hand terug, maar er gebeurde helemaal niets, zijn hand verdween steeds dieper in het schilderij.

Met al zijn kracht trok Romme aan het heft van zijn mes, maar

ook zijn mes gleed nu de andere kant op, het doek in.

Romme gilte in paniek toen hij zijn beide handen langzaam in het schilderij zag verdwijnen. Hij wilde het schilderij op de grond smijten zodat hij er bovenop kon staan en met al zijn kracht zijn armen weer kon terugtrekken, maar het ging opeens veel te snel. Zijn armen waren al helemaal verdwenen en nog even en zijn gezicht zou het doek raken.

Hij gilte weer, maar er was niemand die hem hoorde en even later was de kamer leeg. Romme was verdwenen, met zijn mes in zijn hand en een handdoek om zijn middel.

. 3 .

Ayren

Voorzichtig nam de schemering beslag van de vallei. Ayren zat zoals altijd met haar rug tegen de oude eik te luisteren naar het knapperen van het vuur.

Over niet al te lange tijd was het avond. De contouren van de Mrakhorn – de majestueuze berg die het hart van de bergrug vormde – werden al met zilveren lijn getekend door de maan erachter. Als de hooggelegen vallei volledig werd verlicht zou haar vader onder de lantaarn plaatsnemen die aan de onderste tak van de eik hing en weer voorlezen uit het oude boek. Zoals hij al ontelbare keren had gedaan.

Ayren kon de verhalen onderhand dromen, maar desondanks las haar vader steevast voor als de maan het grootst was. Vroeger, in haar vroegste jeugd, werd ze overdag voorgelezen. Bijna iedere week pakte haar vader het boek en het verveelde toen nooit. Nu, na de zoveelste herlezing, hoefde het van haar eigenlijk niet meer.

De verhalen van vroeger die in het boek waren uitgeschreven, waren zonder meer spannend en als jong meisje droomde ze vaak weg naar die oude tijd. Ze zag zichzelf toen in gedachten die avonturen beleven. Helaas kon ze dat nu onmogelijk nog. Haar eigen verleden zat haar daarvoor in de weg. Of dat is te zeggen, het gebrek eraan.

Natuurlijk herinnerde ze zich dingen van vroeger. Haar vader was al houtvester zo lang ze zich kon herinneren, maar verder wist

ze weinig. Ze had geen idee waar ze vandaan kwam en waarom ze hier zo afgelegen woonden. Dat was nog niet belangrijk, antwoordde haar vader steeds als ze er naar vroeg. Uiteindelijk was ze gestopt ernaar te vragen.

Ayren beseftte dat haar vader op zijn zachtst gezegd een zonderlinge man was. Ze vroeg zich af waarom hij de laatste tijd zo somber was. Ooit was hij veel vrolijker, bedacht ze voor de zoveelste keer onder de beschermende takken van de oude eik. Ze keek even opzij naar haar vader die met het in leer gebonden boek aan kwam lopen. Waar kwam die grimmigheid toch vandaan? Waarom was het anders geworden het laatste half jaar? Waarom gingen ze nooit meer samen het woud in? Het was zo lang geleden.

Haar vader opende het boek, staarde er enkele momenten in om het vervolgens weer te sluiten. Met een sombere blik nam hij Ayren op en zei plompverloren: 'Morgen is je vijftiende jaardag.'

Ayren was nog diep in haar eigen gedachten verzonken, zodat het even duurde voor ze beseftte wat haar vader had gezegd. Verwonderd draaide ze zich naar hem toe toen het tot haar doordrong. Ze kon het nauwelijks geloven.

'W-wat zegt u?'

'Morgen wordt het allemaal duidelijk,' antwoordde haar vader, terwijl hij aanstalten maakte om op te staan. 'Morgen verjaar je. Dan begint je echte leven.'

Met open mond keek Ayren naar haar vader die ondertussen het vuil van zijn kleding klopte en het boek onder zijn arm stak.

'Wat betekent dat dan?' probeerde ze, maar haar vader schudde zijn hoofd.

'Morgen, Ayren. Niet nu.'

Zonder een verder woord liep hij weg en Ayren keek hem verbouwereerd na. Haar vijftiende jaardag. Vijftien jaar, de dag

waarop je officieel volwassen werd. Ze hapte naar adem om dit nieuws. Geen enkele jaardag was ooit gevierd, of zelfs maar vermeld, en Ayren hoorde nu voor het eerst haar leeftijd.

Vijftien jaar, ze wist wat dat betekende. In het dorp halverwege de noordelijke heuvel werd er vaak aan haar gevraagd hoe oud ze was en waarom haar vader haar nog niet was komen melden in het dorp. Ze moest nu toch zo langzamerhand wel huwbaar zijn. Ze haalde dan slechts haar schouders op en liep verder. Of, als ze echt aandrongen, antwoordde ze altijd dat ze groot was voor haar leeftijd. Ze geloofden haar steeds minder vaak.

Morgen begint je leven, had haar vader gezegd. Dat kon maar een ding betekenen; vanaf morgen zouden allemaal jongemannen om haar hand komen vragen om een gezin te willen stichten. Brrrr, ze moest er niet aan denken. De enige jongemannen die ze kende woonden in het dorp en dat waren allemaal idioten.

Ze pakte haar pijlkoker en nam haar pijlen eruit.

Zo lang ze zich herinnerde, maakte ze haar pijlen zelf en iedere avond als haar vader haar voorlas, keek ze alle pijlen na. Ze repareerde eventuele beschadigingen, haalde kromgetrokken pijlen uit elkaar zodat ze de stenen pijlpunt en de veren kon hergebruiken bij nieuwe pijlen. Als laatste sleep ze alle punten weer scherp. Op deze manier kon ze goed nadenken, had ze lang geleden ontdekt en denken was nu nodig.

Vijftien jaar en dus huwbaar. Als je dat koppelde aan de opmerking van haar vader dat morgen haar echte leven begon, kon het echt maar één ding betekenen. En dat beviel Ayren helemaal niet.

Haar handen bewerkten de pijlen zonder dat ze er naar keek. Ze waren allemaal nog scherp en onbeschadigd, alleen moesten bij twee pijlen de veren vervangen worden. Diep in gedachten sneed ze het touw waarmee de veren omwikkeld waren los, spleet vier

kraaienveren in de lengte uit elkaar en plaatste er vier van aan het achtereind van de pijl. Met een beetje hars werden ze op hun plaats gehouden zodat ze makkelijker het dunne koord eromheen kon wikkelen. Het was niet haar mooiste werk, maar dat maakte haar vandaag niet uit.

Ze dacht weer aan haar vader en zijn wonderlijke uitlating. Ayren kon niets anders bedenken dan dat haar vader een vreselijke verrassing voor haar in petto had. Ze probeerde de bitterheid weg te slikken bij de gedachte dat haar vader iemand voor haar had uitgezocht. Dat ze iemands vrouw werd en maar moest luisteren naar wat hij zei, ook als het helemaal nergens op sloeg.

Ayren huiverde weer. Ze kon het zich niet voorstellen. Hoewel, het verklaarde in ieder geval wel de vele bezoeken van haar vader aan het dorp de laatste maanden. Ze zuchtte diep. 'Dit gaat niet gebeuren,' zei ze hardop toen ze opstond. Ze schoof enkele handen zand over het nog smeulende vuur, pakte haar pijlkoker en liep naar het huis. Twee passen voor de voordeur nam ze haar besluit; als vader morgen over trouwen begon, zou ze haar spullen pakken en weggaan. Niemand hoefde voor haar te beslissen hoe haar toekomst eruit zag, zelfs haar vader niet.

De volgende ochtend scheen een streep licht via het luchtkanaal naar binnen. De zon was allang op, ze was laat. Snel gooide Ayren haar benen over de rand van haar bed en ging naar de wasplaats. Die was op de bovenliggende verdieping en alleen te bereiken via een smalle ladder.

De woning waar Ayren en haar vader woonden leek klein, maar het houten huis was slechts een onderdeel van de totale woning. Het zat ingenieus in elkaar. Onder de kleine heuvel in het midden van de vallei was een aantal grotten uitgehakt die met elkaar verbonden waren door gangen. Dit stelsel van grotten en

kamers was de eigenlijke woning. Het houten huisje dat er boven gebouwd was, maskeerde de ingang van de echte woning en werd alleen maar gebruikt als werkplaats en als keuken. Het enige dat er aanwezig was, waren een grote haard, twee houten banken en een tafel. En een grote hoeveelheid bijlen die haar vader dagelijks gebruikte.

De ingang naar het grottenstelsel eronder stond vrijwel altijd open en als je de ladder afdaalde, kwam je in een algemene ruimte waar vandaan je een aantal andere kamers kon bereiken. Ayrens kamer bevond zich achter de wasplaats, die ook toegang bood tot een kleinere grot die werd gebruikt als opslagruimte van de wintervoorraad. Dat was het diepste gegraven kamertje. Het leek alsof deze alleen maar te bereiken was via de wasplaats, maar lang geleden had ze al ontdekt, dat er nog een uitgang was.

De kamer van haar vader lag op dezelfde hoogte als die van Ayren en dan was er nog de kamer waar ze nog nooit was geweest, omdat dat nooit mocht. Hoewel ze erg nieuwsgierig was, had ze toch nooit gedurfd er in te kijken.

Toen Ayren de wasplaats binnenkwam, zag ze juist haar vader de ladder opklimmen naar de woonkamer. Ze begreep direct waarom ze zo lang geslapen had. Het zware geluid van haar vaders bijl klonk niet door de vallei.

Het sombere gevoel van gisteravond be kroop haar weer. Snel waste ze zich en ging weer terug naar haar kamer. Ze trok zoveel mogelijk kleren over elkaar aan, want als ze weg zou gaan, moest ze zich nu voorbereiden.

Ze stak een mes bij zich en greep het buideltje waarin ze haar moeizaam gespaarde geld bewaarde. Ze rechtte haar rug en haalde diep adem. Met haar boog en pijlkoker verliet ze haar kamer. Ze hoopte zo dat ze het mis had, maar dat vader niet aan het werk was in het woud, voorspelde niet veel goeds.

Via de wasplaats stapte ze de algemene ruimte in, greep de houten ladder beet en klom toen met angstig hart naar boven. Haar besluit stond vast, ze zou vertrekken als ze moest trouwen.

Haar vader was er niet, de ruimte was leeg. Alleen een stuk dik papier lag op de tafel. Vind me, stond er op.

Ayren keek om zich heen. Was dit een grap? Haar vader wist hoe graag ze dit altijd had gedaan. Toen ze nog een jong meisje was, deden ze dit spel al. Hij verstopte zich in het bos en zij moest hem zoeken. Hij maakte het haar steeds moeilijker, maar altijd vond ze hem. Ze had het heerlijk gevonden en ze werd een steeds betere spoorzoeker.

Helaas had haar vader er de laatste maanden geen tijd meer voor genomen en was hij erg druk geweest met het hakken van voldoende hout voor de winter. Niet alleen voor henzelf, maar ook om te verkopen in het dorp. Ze haalde haar schouders op en glimlachte. Het maakte niet uit wat de reden was, er was niets leuker dan dit.

Het spoor was niet moeilijk te volgen. Haar vader had geen enkele moeite gedaan zijn sporen uit te wissen. Tenminste, het eerste deel van zijn tocht.

Twee uur lang volgde Ayren zonder enige moeite het spoor van haar vader. Zijn voetafdrukken in de aarde waren gemakkelijk te onderscheiden. Ze ontdekte geknakte takjes en opzij geschoven bladeren en het leek wel alsof haar vader het haar deze keer extra makkelijk wilde maken... of ze volgde nu een dwaalspoor.

Juist op het moment dat ze zeker wist dat ze al die tijd een vals spoor volgde, hield het spoor plotseling op. Verbaasd stond ze stil, deed enkele passen terug en bukte zich.

Hier had zijn linkervoet gestaan en ze voelde even aan het zand. Het was ingedrukt, zoals je kon verwachten van een volwassen

man die door het bos stapte. Ze zocht naar de plek waar de rechtervoet zou moeten zijn neergezet en ook die afdruk vond ze gemakkelijk. Hij leek iets dieper. Waar de volgende stap was gezet, was echter een raadsel. De bosgrond was verder onaangeroerd. Hier had niemand gelopen. Het spoor hield hier echt op.

Vertwijfeld keek ze om zich heen en zag dat de grote boom waar ze vlakbij stond niet veel leven meer in zich had. Een dikke overhangende tak strekte zich anderhalve meter boven haar uit. Ze begreep het. Er was maar één mogelijkheid waarop haar vader van deze plek kon zijn verdwenen.

Snel vond Ayren het bewijs van haar gedachte, een diepe inkeping in het hout. Haar vader had zijn bijl in de bijna dode tak geslagen en zich aan zijn bijl op de tak getrokken. Snel deed ze haar mantel af en hing haar boog aan de stomp van een afgebroken twijgje aan de dikke tak. Ze wierp haar mantel over de dikke tak en pakte beide uiteinden vast. Snel trok ze zich op.

Binnen enkele ogenblikken bevond ze zich in de boom. Nadat ze haar mantel had opgerold en bij de andere spullen in haar reisbuidel had gestopt, onderzocht ze de tak waarop ze zat op aanwijzingen. Het duurde niet lang voordat ze die vond.

Ze klom naar een volgende tak waarop ze wat afgeschaafd mos ontdekte. Verderop ontdekte ze een gebroken takje en zo volgde ze de achtergelaten aanwijzingen. De plaats waar haar vader weer naar de zachte bosbodem was afgedaald, miste Ayren in eerste instantie, maar uiteindelijk koste het haar niet al te veel tijd.

Het spoor was nu moeilijker te volgen. Verschillende keren moest Ayren terug om het weer op te pikken.

Aan het einde van de middag herkende ze eindelijk waar ze was toen ze tussen de bomen het meertje zag schitteren in de laatste stralen zonlicht. Ze beseftte dat haar vader het watertje deze keer vanaf een andere kant had benaderd. De waterval viel aan de

overkant kletterend naar beneden.

Op het strandje kringelde een sliertje rook op boven een klein vuur. Vlak daarnaast zat haar vader.

Zonder haast boog Ayren de takken weg, zodat ze niet zouden knappen en geruisloos kroop ze verder door de struiken. Ze was blij met de extra kleren die ze had aangetrokken, want de struiken hadden scherpe doornen. Omzichtig kroop ze verder om het meertje heen.

‘Pssst,’ hoorde ze ineens.

Ayren verstijfde en bewoog niet.

‘Pssst,’ hoorde ze weer. ‘Kun je me helpen?’

Langzaam keek ze naar de plek waar de stem vandaan kwam. Er stond een jongen tussen de doornstruiken. Hij had een grote doek om zich heengeslagen en hij keek alsof hij geen idee had waar hij was.

‘Ik... eh... ik ben Romme,’ zei de jongen.

, 4 ,

Gevangen genomen

Romme keek nog steeds wat verdwaasd. Hij was van de eerste schrik bekomen, maar hij begreep er helemaal niets van. Hij was plotseling op een vreemde plek en er sloop een meisje voor hem langs. Zou ze vriendelijk zijn? Zou ze hem kunnen verstaan? Hij hoopte maar dat ze hem kon helpen.

‘Wat moet dat?’ siste het meisje terwijl ze razendsnel een pijl op haar boog zette. ‘Wat doe je hier?’

Romme keek haar geschrokken aan en hield zijn handen omhoog. Tenminste, dat was het idee, maar zijn handdoek gleed van hem af. Met één hand probeerde hij de handdoek op te vangen, maar hij miste. Snel hield hij zijn hand voor zijn kruis.

‘Niet doen, doe me geen kwaad,’ zei hij. ‘Ik kom hier niet vandaan. Ik heb geen idee hoe ik hier ben gekomen.’

‘Hoe bedoel je? Ben je niet helemaal goed?’

‘Jawel, natuurlijk wel, maar eh... ik... Ach, je gelooft me toch niet als ik je vertel wat er is gebeurd. Maar eh... mag ik... mijn handdoek weer even pakken. Dit is wat ongemakkelijk.’

Het meisje knikte even. ‘Maar niet je mes, gooi dat eerst hierheen.’

Ze hield de pijl nog altijd dreigend op hem gericht en volgde de behoedzame beweging van zijn hand met het mes.

Voorzichtig liet hij zijn hand zakken en wierp het mes in haar richting. Snel griste ze het uit het zand en stak het in haar laars.

Romme pakte vlug zijn handdoek en wikkelde deze weer om

zijn onderlijf. 'Dank je wel,' zei hij. 'Wie ben je? En waarom doe je je pijl en boog niet weg? Ik zal je echt niets doen, hoor.'

'We gaan naar de andere kant van het meer, daar zit mijn vader,' antwoordde ze. 'Lopen! En houd je handen waar ik ze kan zien.'

Romme zuchtte en draaide zich om. Met zijn armen in de lucht zette hij op zijn blote voeten enkele stappen, toen hij vol in een doorn trapte.

'Ah, shit,' vloekte hij. 'Dit is niet te doen zonder schoenen. Is er geen andere route?'

'Niet piepen, doorlopen. Ik wil voordat het echt donker is bij mijn vader zijn. Schiet op, loop maar door het water, als je niet tegen een paar prikjes kan.'

Dat was misschien een beter plan, bedacht Romme en hij liep voorzichtig naar het water. Hij overwoog heel even om in het water te duiken en snel naar de overkant te zwemmen, maar hij realiseerde zich dat dat geen enkele zin had. Ten eerste had het meisje een pijl op hem gericht en ten tweede; aan de andere kant van het meertje zat haar vader.

Romme zette een voet in het water, toen er plotseling een enorm beest uit de struiken sprong. In een reflex dook hij het meertje in en dat was wat hem redde. Samen met de pijl die het beest op hetzelfde moment raakte.

Het beest keerde zich half om in zijn sprong, landde in het water en zocht waar de pijl vandaan kwam. Hij zag Ayren en brulde. Ze probeerde vlug een nieuwe pijl aan te leggen, maar ze was te laat. Het beest was al bijna bij haar. Ze dook weg achter twee boompjes, maar niet veel later stond het monster grommend voor haar, klaar voor de laatste sprong.

Romme bedacht zich geen moment.

Hij rende het water uit en beukte tegen het beest aan. De grote kop klapte weg van het meisje, vlak voordat hij zijn tanden in

haar keel kon zetten. Het monster grauwde naar Romme, alsof het gewond was, maar het gaf niet op. Met zijn kop tussen zijn schouders kwam het voetje voor voetje naderbij, zoals een leeuw zijn prooi besluipt.

Alleen was dit beest geen leeuw, het was veel gevaarlijker. Het leek nog het meest op een kruising tussen een grizzlybeer en een zwarte winterwolf, maar met veel grotere schouders en de kop direct op de romp. De achterpoten waren gespierd en hadden net als zijn voorpoten drie klauwachtige tenen. De ogen van het monster waren zwartrood. Ze straalden pure haat uit.

Vlak voordat het beest de aanval inzette, plofte er iets bij Rommes voeten in het zand. Zijn mes. Te laat. Het beest sprong al, zijn muil open en gericht op Rommes keel. Een klauw sloeg tegen zijn borst, maar in plaats van zijn borstkas open te scheuren, ketste de klauw op de een of andere manier af. Ook de tanden van het monster bereikten hun doel niet en reten zijn keel niet open. In plaats daarvan jankte het beest nog harder.

Een nieuwe pijl boorde zich in de dikke vacht van het monster dat zich razendsnel omdraaide. Het grauwde naar zijn aanvaller toen een volgende pijl de woeste zwarte kop schampte.

Waar hij de moed vandaan haalde wist Romme niet, maar hij dook weer op het monster af. Hij sloeg zijn rechterarm om de keel van het beest en stak het mes onderlangs in de zachte buik. Hij trok zijn mes terug en stak nog een keer, nu dichterbij het hart. Jankend en krijsend verzette het beest zich. In doodsnood sloeg het zijn klauwen naar voren toen Romme voor de derde keer toestak.

Zwartrood bloed gutste over de grond.

Toen het beest geen tegenstand meer bood, rolde Romme van hem af. Hijgend stond hij op en braakte. De stank van het beest was niet te harden, maar het was vooral de schrik.